

ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Zagadnienia związane z ochroną środowiska naturalnego, ale również z zapewnieniem bezpiecznych warunków pracy oraz poprawy efektywności energetycznej są bardzo ważnym aspektem w działalności Spółki, która działając w oparciu o aktualne regulacje, wytyczne i przepisy prawa z przedmiotowych obszarów, realizuje strategiczne cele Spółki, kierując się przy tym zasadą zrównoważonego rozwoju.

Istotnym aspektem w działalności Spółki jest prowadzenie procesów realizowanych w zakładzie, w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie na środowisko.

Mając na uwadze powyższe Spółka dołożyła wszelkiej staranności, aby wdrożyć i utrzymać Zintegrowany System Zarządzania zgodny z normami ISO 14001: 2015, 45001: 2018 i 50001: 2018, który przyczynia się do doskonalenia działań w zakresie zarządzania obszarem OŚ, BHP i energii. Spółka zrealizowała wszystkie zaplanowane działania, które miały na celu zapewnienie, aby praca zakładu oraz realizowane w nim procesy były zgodne z wszelkimi wytycznymi wynikającymi z norm ISO oraz z przepisów prawa odnoszących się do obszarów OŚ, BHP i energii.

W listopadzie 2020 roku Spółka przeszła dwuetapowy proces certyfikacji, który przeprowadzony został przez niezależnych audytorów z akredytowanej jednostki certyfikacyjnej. Zakres certyfikacji objął procesy główne oraz pomocnicze składające się na działalność badawczo-rozwojową umożliwiającą opracowywanie, a następnie wdrażanie nowych produktów pochodzenia biologicznego i leków biotechnologicznych, w tym leków biopodobnych oraz na działalność związaną z wytwarzaniem preparatów biologicznych oraz leków biopodobnych.

Zespół audytorów zaraportował, że organizacja ustanowiła i utrzymuje swój system zarządzania zgodnie z wymaganiami norm oraz wykazuje zdolność do systematycznego spełniania ustalonych wymagań dla wyrobów i usług, zgodnie z zakresem certyfikacji, celami oraz polityką organizacji.

Potwierdzeniem pozytywnie zakończonych procesów wdrożenia oraz certyfikacji ZSZ są otrzymane certyfikaty, które ważne są przez okres trzech lat. W celu utrzymania ważności certyfikatów Spółka poddała się audytowi w nadzorze, który realizowany był w listopadzie 2021 przez wspomnianą wyżej, niezależną jednostkę certyfikacyjną. Audyt nadzoru zintegrowanego systemu zarządzania zakończył się pozytywną rekomendacją zespołu audytorów, potwierdzającą ciągłe doskonalenia działań Spółki w obszarze zarządzania środowiskowego, energią oraz BHP.

Podstawowym założeniem Polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania w obszarze ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz efektywności energetycznej jest podnoszenie świadomości wszystkich pracowników w zakresie obowiązujących systemów, co przekłada się na skuteczną

realizację zagadnień przyjętej Polityki, a także budowanie poczucia odpowiedzialności za jej realizację w odniesieniu do:

- > zapewnienia przez Najwyższe Kierownictwo bezpiecznych i higienicznych warunków pracy,
- > zaangażowania Najwyższego Kierownictwa w propagowanie ZSZ,
- > ciągłego doskonalenia w obszarze ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz poprawy efektywności energetycznej;
- > eliminacji zagrożeń i ograniczania ryzyk;
- > zapobiegania urazom i dolegliwościom zdrowotnym;
- > ochrony środowiska i zapobiegania zanieczyszczeniom;
- > poprawy wyniku energetycznego;
- > spełnienia wymagań norm PN-EN ISO 45001: 2018, PN-EN ISO 14001: 2015, PN-EN ISO 50001: 2018, prawnych i innych w obszarze ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wykorzystania i zużycia energii, do których przestrzegania Spółka jest zobowiązana;
- > konsultacji i uczestnictwa pracowników w budowaniu skutecznie działającego systemu;
- > dostępności informacji i zasobów niezbędnych do osiągnięcia celów i realizacji zadań;
- > uwzględniania w procesach inwestycyjnych oraz planach zakupowych, kwestii związanych z ochroną środowiska, bezpieczeństwem i higieną pracy oraz poprawą efektywności energetycznej.

Mając na uwadze realizację przedmiotowych założeń zintegrowanego systemu zarządzania oraz aktywizację pracowników na rzecz jego efektywnego funkcjonowania Spółka zorganizowała wewnętrzny konkurs pt. „Zadbajmy o bezpieczeństwo pracy, środowisko i oszczędzajmy energię - Podziel się pomysłem i zgarnij nagrodę!”. Ideą konkursu było zmotywowanie pracowników do zgłaszania własnych inicjatyw w ramach doskonalenia zintegrowanego systemu zarządzania. W czasie trwania konkursu pracownicy zgłosili łącznie 131 pomysłów na poprawę bezpieczeństwa warunków pracy, efektywności energetycznej i skuteczności działalności na rzecz środowiska. Spośród uczestników wyróżnionych zostało dwóch laureatów – osoba, która zgłosiła najwięcej propozycji działań oraz pracownik, który zaproponował działanie najbardziej efektywne.

Jednocześnie Spółka realizuje projekt związany z edukacją ekologiczną pracowników, w ramach którego w 2021 roku organizowane były n/w akcje:

- > zbiórka baterii z tytułu „Dnia Baterii”;
- > zbiórka zużytego sprzętu elektronicznego, potwierdzona otrzymaniem certyfikatu „Odpowiedzialnego Przedsiębiorcy”, wydanego przez organizację GreenGo oraz Moby;
- > współpraca z Fundacją „RECAL” poprzez aktywne uczestnictwo w projekcie „Każda puszka cenna” – selektywna zbiórka puszek aluminiowych;

- > dwukrotne sadzenie drzew przy współpracy z Nadleśnictwem Grotniki;
- > konkurs dla pracowników z okazji Międzynarodowego Dnia Zrównoważonego Transportu, propagujący bez-emisyjny transport i dojazd do pracy rowerem;
- > sprzątanie świata wspólnie z Fundacją „Nasza Ziemia”.

Z uwagi na panującą sytuację epidemiczną i wynikające z tego stanu obostrzenia, Spółka zobligowana była do zawieszenia realizacji projektu edukacji ekologicznej na rzecz społeczności lokalnej.

Spółka dokonała analizy efektywności energetycznej, wykorzystania i zużycia energii w oparciu o aktualne dane i informacje, prowadzące do identyfikacji znaczącego wykorzystania energii i możliwości poprawy wyniku energetycznego. Podsumowaniem tych działań jest dokument pn. „Przegląd energetyczny”.

Powyższe działania mają na celu dołożenie wszelkich starań w dążeniu do poprawy efektywności energetycznej, zwiększenia poziomu segregacji odpadów oraz ograniczenia zużycia surowców naturalnych, przy wdrożeniu optymalnych procesów produkcyjnych.

Spółka posiada dwie lokalizacje prowadzenia działalności. Siedziba Spółki mieści się w Konstancynie Łódzkim, przy ul. gen. Mariana Langiewicza 60. Pod tym adresem znajduje się również siedziba Zarządu. Centrum Badawczo-Rozwojowe Biotechnologicznych Produktów Leczniczych mieści się w Łodzi przy ul. Fabrycznej 17.

Spółka dopełniła formalnych regulacji w zakresie uzyskania decyzji administracyjnych i posiada wymienione poniżej pozwolenia i zgłoszenia:

1. Decyzja Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 29.07.2016 roku (znak: RŚVI. 7222.190.2015. KK) w sprawie pozwolenia zintegrowanego – dla lokalizacji Spółki w Konstancynie Łódzkim.
2. Decyzja Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 08.03.2019 roku (znak: PO. RUZ. 421.456.5.2018. ML) w sprawie udzielenia pozwolenia wodnoprawnego obejmującego szczególnie korzystanie z wód polegające na wprowadzaniu ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego (fosfor ogólny) do kanalizacji innego podmiotu – dla lokalizacji Spółki w Konstancynie Łódzkim.
3. Zgłoszenie do Starostwa Powiatowego w Pabianicach instalacji energetycznego spalania paliw – potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia z dnia 03.04.2018 roku (znak: OŚ. 6221.2.2018) – dla lokalizacji Spółki w Konstancynie Łódzkim.
4. Zgłoszenie do Marszałka Województwa Łódzkiego eksploatacji instalacji w zakresie emisji gazów i pyłów o powietrza, dotyczącego eksploatacji testowej do produkcji produktów leczniczych lub surowców farmaceutycznych, z której maksymalny czas emisji substancji do powietrza będzie wynosił 120 godzin na rok

z dnia 30.09.2021 r. (znak: SRIV. 7223.1.2.2021. MO) – dla lokalizacji Spółki w Konstancynie Łódzkim.

5. Decyzja Prezydenta Miasta Łodzi Nr 65/Op/15 z dnia 28.04.2015 roku w sprawie wydania pozwolenia na wytwarzanie odpadów (znak: DSS-OŚR-IV. 6221.5.2015) – dla lokalizacji Spółki w Łodzi.

Spółka posiada również wewnętrzne dokumenty systemowe (procedury i instrukcje systemu Dobrej Praktyki Laboratoryjnej oraz Dobrej Praktyki Wytwarzania), regulujące kwestie związane z prowadzeniem racjonalnej, bezpiecznej dla pracowników i dla środowiska oraz zgodniej z przepisami prawa gospodarki odpadami.

W ramach zagospodarowania wytworzonych odpadów w Spółce Mabion S.A. w 2021 roku obowiązywały następujące umowy:

1. Z firmą EGOLIT Sp. z o. o. z dnia 21.08.2015 roku wraz z Aneksem nr 5 do Umowy zawartym dnia 31.12.2020 roku. Umowa dotyczy odbioru, unieszkodliwiania lub odzysku odpadów przemysłowych niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne.
2. Z firmą ECO-ABC z dnia 15.05.2018 roku Nr 37/JN/2018 roku. Umowa dotyczy odbioru oraz unieszkodliwiania odpadów medycznych stałych. Dnia 28.06.2019 roku Firma ECO-ABC Sp. z o. o. rozwiązała część umowy nr 37/JN/2018 w zakresie wywozu i unieszkodliwiania odpadów płynnych, z uwagi na fakt, że technologia stosowana do unieszkodliwiania odpadów medycznych, nie ma wystarczających mocy do spalania w piecu pirolitycznym odpadów płynnych. W roku 2021 podpisano aneks nr 01/2021 zmieniający warunki finansowej współpracy, obowiązujący od dnia 01.11.2021 r.
3. Z firmą REMONDIS Sp. z o. o. z dnia 20.07.2020 roku wraz z pismem zmieniającym warunki współpracy z dnia 15.11.2021 r. Umowa dotyczy wywozu odpadów komunalnych oraz gromadzonych selektywnie. Firma Remondis świadczy usługi od dnia 01.09.2020 roku.
4. Z firmą REMONDIS Sp. z o. o. z dnia 15.06.2021 r. na odbiór i zagospodarowanie odpadów przemysłowych – produkcyjnych.

Spółka posiada wpis do rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących odpadami (BDO) w zakresie wytwarzania odpadów instalacyjnych i pozainstalacyjnych. W październiku 2020 roku Spółka dokonała aktualizacji wpisu do rejestru w zakresie działalności wynikającej z ustawy z dnia 13 czerwca 2013 roku o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

W ramach wypełnienia obowiązku wynikającego z w/w ustawy, dnia 30 grudnia 2019 roku Spółka podpisała również z firmą INTERSEROH Organizacja Odzysku Opakowań S.A. umowę Nr UM/2019/1244 wraz z aneksem Nr UM/2021/1374 z dnia 22.09.2020 roku o przejęciu i wykonywaniu obowiązku przedsiębiorcy w zakresie zapewnienia odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych. W ramach umowy Organizacja zobowiązuje się do wykonania w imieniu i na rzecz Spółki:

- > zbierania odpadów opakowaniowych,
- > poddawania odpadów opakowaniowych odzyskowi i recyklingowi,
- > sporządzania i przedłożenia właściwemu organowi administracji publicznej rocznego sprawozdania o opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami opakowaniowymi,
- > prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych.

Spółka dopełniła wszelkich obowiązków związanych z prowadzeniem sprawozdawczości środowiskowej, która swoim zakresem obejmuje gromadzenie oraz przetwarzanie danych i informacji oraz sporządzanie raportów i sprawozdań odzwierciedlających działalność zakładu w zakresie korzystania ze środowiska. Raporty i sprawozdania złożone zostały do odpowiednich organów ochrony środowiska, na obowiązujących drukach urzędowych. Spółka złożyła w n/w sprawozdania oraz raporty:

- > Wykaz zawierający zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat, w zakresie wprowadzania gazów i pyłów do powietrza. Źródłem emisji jest: dozowanie HCl oraz dezynfekcja urządzeń i powierzchni, zarówno w odniesieniu do instalacji podstawowej (instalacja do produkcji produktów leczniczych lub surowców farmaceutycznych), jak i pomocniczej (laboratoria badań i rozwoju, laboratoria kontroli jakości); instalacje energetycznego spalania paliw; spalanie paliw w silnikach spalinowych.
- > Raport KOBiZE zawierający informacje o wielkościach emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, których źródłem jest: dozowanie HCl w instalacji podstawowej i pomocniczej; proces dezynfekcji urządzeń i powierzchni; instalacje energetycznego spalania paliw; spalanie paliw w silnikach spalinowych.
- > Roczne sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami.
- > Roczne sprawozdanie zawierające informacje niezbędne do tworzenia Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń tzw. PRTR w zakresie transferu odpadów niebezpiecznych w granicach kraju.
- > Roczną informację o rodzajach i ilościach prekursorów narkotykowych 2 kat. wykorzystywanych w zakładzie Mabion S.A.
- > Roczne sprawozdanie o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami.

Zgodnie z art. 28 ustawy *Prawo ochrony środowiska* podmioty korzystające ze środowiska, obowiązane są na mocy prawa oraz na mocy posiadanych decyzji do pomiaru poziomu substancji lub energii w środowisku oraz wielkości emisji. Pomiary prowadzone są w sposób okresowo powtarzalny. Wyniki monitoringu są ewidencjonowane oraz raportowane lub udostępniane do wglądu odpowiednim organom ochrony środowiska. Spółka spełnia powyższy obowiązek poprzez przeprowadzenie:

- > pomiaru emisji hałasu z instalacji i przekazaniu wyników badań do odpowiednich organów ochrony środowiska;
- > wykonaniu badań jakościowych mieszaniny ścieków przemysłowych i bytowych. Wyniki badań przekazane zostały do odpowiednich organów ochrony środowiska;
- > monitoringu ilościowego: pobieranej wody, odprowadzanych ścieków przemysłowych, zużycia energii elektrycznej, zużycia ciepła sieciowego, wykorzystania paliwa;
- > kontroli stanu technicznego i przeglądu eksploatacyjnego separatora substancji ropopochodnych.

Spółka, w celu monitorowania wielkości wytwarzanych odpadów prowadzi pełną ewidencję wytworzonych odpadów stosując przy tym dokumenty określone w rozporządzeniach z zakresu gospodarki odpadami oraz dokonując wpisów w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami.

Spółka, wypełniając obowiązki określone w Pozwoleniu Zintegrowanym prowadzi również bieżący monitoring technologiczny, który obejmuje pomiary parametrów charakteryzujących dany proces technologiczny tj. zużycie materiałów, substancji, produktów oraz wielkość produkcji.

Spółka dokonuje oceny podstawowych wskaźników niefinansowych w obszarze ochrony środowiska, bazując na wytycznych ESG:

- > zużycie wody [m3];
- > zużycie energii elektrycznej [MWh];
- > ilość wytworzonych odpadów [kg] w podziale na odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne.